Nr. 260 (1337). Cena 70 mk. Włocławek, środa dnia 15 listopada 1922 r. Rok V

# SŁOWO KUJAWSKIE



Prenumerata na miejscu mk. 1500, na prow. mk. 1900. Za odnoszenie do domu dolicza się 300 mk. Ogłoszenia za wiersz nonparel. Pierwsza strona 300 mk., druga i trzecia 225 mk. czwarta 8-łamowa 100 mk. Ogł. drobne po 50 m. za wyraz, tłust. druk. podwójnie. Najmn. ogł. 500 mk. Dla zagran. ceny o 200 proc. wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12.
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-EJ DO 3-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26.

## Zdrajcy Ludu i Ojczyzny!

W ostatnich czasach słynni »opiekunowie ludu« z partji „Wyzwolenia" rozrzucili na kresach naszego państwa w streszczeniu ową bolszewicką odezwę, a Witosowcy idący ręka w rękę z Wyzwoleńcami, w gazecie swej »Piast« w N-rze 37 z dnia 10 września, przedrukowali odezwę tę w całości.

Podaję Wam, drodzy przyjaciele, ważniejsze ustępy z tej łotrowskiej odezwy: »Ruskie chłopy głosujcie za »Wyzwoleniem«, a będzie wam lepiej. Tu żadne wojsko polskie nie powinno stać nad naszymi karkami, bo na co płacić wielkie podatki, kiedy wam wystarczy własna milicja. Po co tu ma wami rządzić Rząd z Warszawy? Ruskie chłopy! Toć to wasza święta, ruska ziemia i tu ani jeden pan lub chłop polski nie powinien wam zabierać ani jednego morga. Jeżeli chcecie, żeby się to wszystko zmieniło, to głosujcie na „Wyzwolenie". — Tak pisze do ruskich chłopów polskie stronnictwo „Wyzwolenie".

Przestał lud polski wierzyć już tym polskim bolszewikom, wzywającym do wyraźnego buntu przeciwko wojsku polskiemu, przeciwko naszej polskiej władzy. Nawołują zbrodniczo, aby rusini jawnie i skrycie tępili pana i chłopa polskiego na kresach.

Dla marnego poselskiego mandatu z rąk rusinów Wyzwoleńcy frymarczą całością Ojczyzny, podpalają kraj, zaprzedają lud Polski.

Pytam się was przywódcy „Wyzwolenia", pytam głosem rozpacznym zbolałej duszy chłopskiej, dokąd idziecie? Prawda, że jako socjaliści przeznaczeni na wieś, wiecie, co robicie — lecz ty garstko moich ukochanych braci po pługu, którzy w „Wyzwoleniu" jeszcze jesteście, czy wiecie, co z wami i z państwem robią wasi czerwoni przywódcy? Czyż mając uszy nie słyszycie, mając oczy, nie widzicie tych kainowych zbrodni, popełnianych przez waszych przywódców z „Wyzwolenia"?

Pozwólcie, a ja wam pokrótce je przedstawię i przypomnę.

Polecają Wam »wyzwoleńcy« na wiecach i zebraniach krzyczeć w niebogłosy: »Niech żyje wojsko! niech żyje Piłsudski«!, a w imieniu swoim i Waszem wołają do rusinów, aby wypędzili polskie wojsko to i jego wodza. Zdrajcy!

Mówią dalej wyzwoleńcy, że panowie z prawicy chcą obalić rząd ludowy, a sami szczują rusinów przeciwko temu rządowi. Wołają i piszą, że oni jedynie chcą dać chłopu ziemię, a równocześnie wzywają rusinów, aby każdego Polaka, który tam ziemię nabył, wygnali na cztery wiatry.

Przytaczam Ludu Polski nagie i złowrogie fakty—czyż jeszcze i teraz będziesz popierał tych jawnych wrogów państwa, wiary i narodu? Czyż nie uczułeś, bracie mój, tego świętego oburzenia i bólu, gdy już widzisz, jak twoi niby »obrońcy« godzą zatrutą bolszewizmem strzałą w sam twój byt i życie?

Ostrzegam Cię Ludu Polski, zawczasu ostrzegam dlatego, iż jestem Tobie najbliższym bratem! Ostrzegam Cię, Ludu, i z tego względu, abyś potem, gdy już będzie za późno, nie mówił: »nie rozumiałem, nie widziałem«.

Zawracaj więc, bracie, ze złej drogi, póki jeszcze czas! Zaklinam Cię i przysięgam na całą duszę moją, iż mówię Ci serdecznie i szczerą prawdę! Spełniam obowiązek, a ty Ludu polski, idź teraz, gdzie chcesz, ale pamiętaj, abyś nie płakał w końcu gorzkiemi łzami.

**Mateusz Manteryz,**
rolnik z Miechowskiego.

## 580 miljardów.

Ściślej; 579.972.769.425,5 mk. — oto pozycja obiegu banknotów w ogłoszonym onegdaj stanie rachunków P. K. K. P. na 1 listopada r. b. I trzeba sobie powiedzieć, że pozycja ta jest poprostu zastraszająca. W zalewie inflacyjnym posuwamy się naprzód w coraz szybszym tempie i jesteśmy coraz bliżsi tych horendalnych granic, jakie dotychczas osiągnęła jedynie karłowata Austrja i zbarbaryzowana Rosja.

Pojmujemy skądinąd doskonale, że w obecnych warunkach aż do chwili ukonstytuowania się nowych izb ustawodawczych i zapoczątkowania nowego kursu ogólnej polityki państwowej, deficyt skarbu musi być w znacznym stopniu pokrywany nowymi emisjami biletów bankowych Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. Jest to zło konieczne. Na wzmożenie zalewu inflacyjnego pod rządami belwederskiego „autoryteru" byliśmy z góry przygotowani, ale przyznać musimy, że pesymizm nasz nie sięgał tak daleko i że twarda rzeczywistość prześcignęła wszelkie nasze przewidywania.

W dniu 1 czerwca b. r. t. j. pięć dni przed ustąpieniem p. Michalskiego w raz z całym gabinetem p. Ponikowskiego, obieg banknotów P. K. K. P. wynosił 276 miljardów mk. Tą ogólną sumą, wyrażała się emisja banknotów po prawie $3^1/_2$—letnim istnieniu Państwa Polskiego. W dniu 1 listopada po kilkumiesięcznych rządach p. Jastrzębskiego w gabiniecie p. Nowaka suma emisji banknotów wyraża się w horendalnej liczbie ca. 580 miljardów. A więc w ciągu pięciu ostatnich miesięcy zalew inflacyjny wzmógł się o 304 miljardy mk., czyli o sumę, przewyższającą o 28 miljardów mk. ogólny obieg banknotów P. K. K. P., osiągnięty w ciągu 44 miesięcy istnienia Państwa Polskiego. Istotnie, wszelkie dalsze komentarze zbyteczne!

Jakkolwiek pozycja obiegu banknotów nadaje zasadnicze piętno ogłoszonemu onegdaj bilansowi P. K. K. P. na 1 b. m., tym niemniej warto przyjrzeć się się i innym głównym pozycjom aktywnym wspomnianego bilansu. W porównaniu z stanem rachunków na 1 października b. r. przedstawiają się one, jak następuje:

| Aktywa. | 1/XI | 1/XI |
|---|---|---|
| Zapas kruszcu według parytetu . . . . . . . | 79,9 | 77,8 |
| Waluty zagraniczne według parytetu . . . . . . | 266,0 | 1.002.9 |
| Portfel wekslowy | 81.781,8 | 64.092,9 |
| Pożyczki (term., tow., otw. kred. i t. p.) | 26.576,4 | 22.239,4 |
| Dług Skarbu Państwa | 453.500 | 342,500 |
| Passywa. | | |
| Obieg banknotów | 579,972,7 | 463.705 |

Z powyższego wynika, że przy wzroście obiegu banknotów, wynoszącym okrągło 116,2 miljardów mk., dług Skarbu Państwa w P. K. K. P. w ciągu października wzniósł o 111 miljardów mk. Niemal cała więc emisja październikowa została użyta na cele skarbowe.

Nasze położenie finansowe jest bardzo ciężkie. Naprawa skarbu jest znów naczelnym postulatem naszego życia państwowego.

*W. N.*

## Stacja meteorologiczna we Włocławku.

W mieście naszym funkcjonuje Stacja Meteorologiczna przy Gimnazjum Państwowym Męskim. Należy ona do Polskiej Sieci Metereologicznej. Spostrzeżenia na tej stacji są czynione już od połowy lutego b. r. Początkowo były one udziałem szkoły, miesięczne tylko notowania przesyłano Magistratowi m. Włocławka i Państwowemu Instytutowi Meteorologicznemu w Warszawie. Obecnie wyniki czynionych spostrzeżeń dostępne są dla wszystkich. W tym to celu na gmachu Magistratu została umieszczona tablica z napisem: „Biuletyn Stacji Meteorologicznej", gdzie zapisywane są dane o pogodzie (objaśnienia do tej tablicy podane są na 4-ej stronie naszego pisma). Stację Meteorologiczną obsługują uczniowie gimnazjum państwowego. Do wakacji letnich b. r. Stację Meteorologiczną obsługiwali uczniowie szóstej klasy: Zarębski Jan, Kwieciński Adam, Karau Romuald, Milewski Antoni i Podwójcie Roman. Podczas miesięcy wakacyjnych przez lipiec i sierpień zapisywali spostrzeżenia: Kwieciński Adam i Maciejewski Tadeusz. Od września zaś te obowiązki pełnią uczniowie klasy siódmej: Kwieciński Adam, Karau Romuald, Milewski Antoni, Podwójcie Roman i uczniowie klasy szóstej: Maciejewski Tadeusz, Dembiński Henryk, Kaftański Sławomił, Szałek Aleksander i Ziembiński Zbigniew.

Trzy razy dziennie zapisują chłopcy spostrzeżenia o stanie pogody o godzinie 7-ej, o 13-ej i 21-ej. A nie łatwo przychodzi ta obserwacja. Nieraz niepogoda, zimno, ciemno na dworze, trzeba jednak mimo wszystko pójść do szkoły, by dokładnie i w oznaczonym czasie dokonać zapisu onych spostrzeżeń.

I trzeba tu podkreślić obywatelskość i wielką ochotę chłopców przy pełnieniu tych obowiązków. Wszystkie czynności przy stacji Meteorologicznej są bezpłatne. W tym roku na jej potrzeby Magistrat m. Włocławka dał zapomogę w sumie 60.000 mk. Suma ta jest jednakże zgoła nie wystarczającą na prowadzenie Stacji, pomijając że czułe i cenne przyrządy wymagają częstej regulacji.

Mimo wszystkich przeszkód Stacja nasza odpowiedziała swemu zadaniu i obecnie na polecenie Państwowego Instytutu Meteorologicznego w Warszawie wysyłania doń codziennie depesz o stanie pogody.

Dalszy rozwój Stacji Meteorologicznej zależy wyłącznie od zainteresowania się jej rolą Miasta, Sejmików i Instytucji rolniczych, które zapewne zdają sobie sprawę z doniosłości i korzyści jej istnienia.

Kierownikiem Stacji Meteorologicznej w naszym mieście jest nauczyciel gimnazjum państwowego p. Józef Maciejewski.

W jednym z najbliższych numerów pisma podamy wyjaśnienia o stacjach meteorologicznych wogóle.

## KILKUWIERSZÓWKI.

### Z POLSKI I O POLSCE.

× W dniu dzisiejszym przypada 6-ta rocznica zgonu H. Sienkiewicza.

× Wybory do Senatu w całym kraju odbyły się spokojnie, tylko w Warszawie do samochodu, dowożącego 8-ki, rzucono bombę.

× Z inicjatywy ministerjum spraw wewnętrznych odbyło się w Warszawie posiedzenie w celu wynalezienia mieszkania dla posłów i senatorów.

### Z CAŁEGO ŚWIATA.

× Przemysłowcy niemieccy oświadczyli, że wezną udział w pożyczce tylko o tyle o ile będzie usunięty rząd Wirtha.

# Wykaz głosowania do Sejmu w pow. Nieszawskim.

| Nr. Obw. | Nr. Nr. List | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 7 | 8 | 10 | 11 | 12 | 15 | 16 | 18 | 20 | 22 | 25 | Ogółem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Siedziba Komisji:** | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 1 | Aleksandrów | — | 121 | 1 | 10 | 3 | 24 | 550 | 5 | — | 34 | — | 76 | — | 3 | — | — | 828 |
| 2 | „ | — | 131 | — | 78 | 1 | 27 | 688 | — | 1 | 26 | — | 232 | — | 1 | — | — | 1185 |
| 3 | „ | — | 180 | 2 | 1 | — | 31 | 548 | — | — | 12 | — | 18 | — | — | — | — | 794 |
| 4 | gmina Bądkowo, Łowiczek | 1 | 12 | 454 | — | — | — | 142 | — | — | 45 | — | 181 | — | — | — | — | 845 |
| 5 | „ Bądkowo, Bądkowo | — | 113 | 339 | — | — | — | 108 | — | — | 364 | — | 4 | — | — | — | — | 928 |
| 6 | „ Bądkowo, Niszczewy | 3 | 1 | 217 | — | — | 3 | 231 | — | — | 48 | — | 98 | — | — | — | — | 602 |
| 7 | „ Boguszyce, Sadlno | 74 | 45 | 518 | 1 | — | 3 | 78 | — | — | 422 | — | 75 | — | — | — | — | 1206 |
| 8 | „ Boguszyce, Mąkoszyń | 2 | — | 243 | — | — | — | 108 | — | — | 35 | — | 161 | — | — | — | — | 549 |
| 9 | „ Boguszyce, folwark Wierzbie | 5 | 230 | 314 | — | — | 1 | 133 | — | — | 38 | — | 206 | — | — | — | — | 927 |
| 10 | „ Bytoń, Stare Radziejowo | 2 | 221 | 135 | — | — | 1 | 599 | — | — | 201 | — | 30 | — | — | — | — | 1189 |
| 11 | „ Bytoń, Bytońskie-Holendry | 44 | 42 | 367 | — | — | 1 | 257 | — | — | 13 | — | 156 | — | — | — | — | 880 |
| 12 | miasto Ciechocinek | — | 6 | 1 | 5 | — | 71 | 576 | — | — | 31 | — | 281 | — | — | — | — | 972 |
| 13 | gmina Czamanin, Topólka | — | 5 | 512 | — | — | 1 | 261 | — | — | 1 | 1 | 22 | — | — | — | — | 803 |
| 14 | „ Czamanin, Kamieniec | 3 | 19 | 602 | — | — | — | 203 | — | — | 4 | 3 | 142 | — | — | — | — | 976 |
| 15 | „ Czamanin, Paniewo | — | 2 | 293 | — | — | — | 387 | — | — | 14 | — | 13 | — | — | — | — | 709 |
| 16 | „ Lubanie, Lubanie | — | 3 | 339 | — | — | — | 432 | — | — | 109 | — | 177 | — | — | — | — | 1060 |
| 17 | „ Lubanie, Przywieczerzyn | — | 8 | 297 | — | — | — | 296 | — | — | 92 | — | 107 | — | — | — | — | 800 |
| 18 | „ Lubanie, Wolne | 1 | 127 | 41 | — | — | — | 534 | — | — | 23 | — | 66 | — | — | — | — | 892 |
| 19 | miasto Nieszawa | 2 | 45 | 8 | — | — | 3 | 833 | — | — | 15 | — | 151 | — | — | — | — | 1417 |
| 20 | gmina Osięciny | — | 6 | 252 | — | — | — | 362 | — | — | 51 | — | 197 | — | — | — | — | 868 |
| 21 | „ Osięciny, Płowce | 2 | 261 | 345 | — | — | — | 127 | — | — | 59 | — | — | — | — | — | — | 794 |
| 22 | „ Osięciny, Kościelna-Wieś | — | 147 | 348 | — | — | 1 | 203 | — | — | 241 | — | — | — | — | — | — | 940 |
| 23 | „ Osięciny, Borucin | — | 160 | 310 | — | — | — | 136 | — | — | 5 | — | 4 | — | — | — | — | 615 |
| 24 | „ Piotrków, osada Piotrków | 49 | 259 | 44 | — | — | — | 291 | — | 19 | — | — | 193 | — | — | — | — | 855 |
| 25 | „ Piotrków, Gradowo | 375 | 18 | 108 | | | | 195 | | | 15 | | 60 | — | — | — | — | 771 |
| 26 | „ Piotrków, Byczyna | 36 | 25 | 93 | — | — | — | 117 | — | — | 30 | — | 419 | — | — | — | — | 720 |
| 27 | „ Radziejów, Świątniki | 31 | 320 | 5 | — | — | 2 | 293 | — | — | 40 | — | — | — | — | — | — | 973 |
| 28 | „ Radziejów, Broniewo | 13 | 540 | 16 | — | — | — | 288 | — | — | 66 | — | — | — | — | — | — | 691 |
| 29 | miasto Radziejów | — | 259 | 1 | — | — | 6 | 329 | — | 12 | — | — | 50 | — | — | — | — | 657 |
| 30 | „ „ | 1 | 300 | — | 2 | — | 18 | 313 | — | — | 20 | — | 107 | — | — | — | — | 761 |
| 31 | gmina Raciążek | 2 | 5 | 39 | — | — | 94 | 656 | — | — | 70 | — | 122 | — | — | — | — | 987 |
| 32 | „ Raciążek, Aleksandrówka | 31 | 8 | 2 | — | — | 58 | 854 | — | — | 13 | — | 334 | — | — | — | — | 1300 |
| 33 | „ Ruszkowo, Broniszewo | 2 | 45 | 575 | — | — | — | 175 | — | — | 22 | — | 150 | — | — | — | — | 941 |
| 34 | „ Ruszkowo, Ruszkowo | — | 26 | 333 | — | — | 12 | 93 | — | — | 95 | — | 84 | — | — | — | — | 643 |
| 35 | „ „ Połajewo Stare, szkoła | 120 | 32 | 32 | — | — | 17 | 350 | — | — | 61 | — | 93 | — | — | — | — | 711 |
| 36 | „ Straszewo, Koneck, Urząd gm. | 2 | 47 | 505 | 56 | — | 1 | 136 | — | — | 51 | — | 103 | — | — | — | — | 901 |
| 37 | „ Straszewo, Straszewo, szkoła | — | 217 | 43 | — | — | 1 | 152 | — | — | 7 | — | 62 | — | — | — | — | 482 |
| 38 | „ Straszewo, Brzeźno, szkoła | — | 128 | 203 | — | — | 1 | 236 | — | — | 14 | — | 106 | — | — | — | — | 688 |
| 38a | „ Straszewo, Zbrachlin, szkoła | — | — | 15 | — | — | 3 | 120 | — | — | 11 | — | 49 | — | — | — | — | 198 |
| 39 | „ Sędzin, Byczyna, szkoła | 2 | 244 | 67 | | | | 68 | | | 134 | 2 | | | | | | 517 |
| 40 | „ Sędzin, Dobre, szkoła | — | 691 | 35 | — | — | — | 102 | — | — | 100 | — | 1 | — | — | — | — | 920 |
| 41 | „ Sędzin, Krzywosądz, Urząd gm. | 4 | 244 | 433 | — | — | — | 113 | — | — | 207 | — | — | — | — | — | — | 1001 |
| 42 | „ Sędzin, Zakrzewo, szkoła | — | 40 | 443 | — | — | — | 867 | — | — | 128 | — | 4 | — | — | — | — | 1482 |
| 43 | „ Służewo, os. Służewo, ochronka | — | 137 | 39 | — | — | 10 | 630 | — | — | 11 | — | 112 | — | — | — | — | 999 |
| 44 | „ „ Podgaj park u Kowalskiego | — | 189 | 103 | — | — | 22 | 161 | — | — | 6 | — | 82 | — | — | — | — | 563 |
| 45 | „ „ Domanowo (dom Regina) | — | 29 | 8 | — | — | 1 | 447 | — | — | 4 | — | 64 | — | — | — | — | 552 |

# Co niesie dzień?

### KALENDARZYK.

**Dnia 15 listopada 1922 r.**

W dniu dzisiejszym obchodzi Kościół św. pamiątkę następujących świętych Pańskich: Św. Gertrudy, dziewicy; św. Eugenjusza, męczennika; św. Feliksa z Noli, biskupa i męczennika z 30 towarzyszami; św. Gurjasza i Samonasa, męczenników;

**Wypadki historyczne.**

1474 Ugody królów polskiego i węgierskiego o tron czeski.
1620 Zamach Piekarskiego na króla Zygmunta III.

**Od Radakcji.** W naszym niedzielnym humorystycznym fejletoniku p. t. »Migawki powyborcze« jest umieszczone nazwisko G. Adomski. Redakcja oświadcza, że to nazwisko niema nic wspólnego z nazwiskiem znanego w naszem mieście działacza, zajmującego wyższe stanowisko na urzędzie komunalnem. — Zresztą nie ośmielilibyśmy się w żartobliwej formie trawestować nazwiska człowieka, podzielającego nasze poglądy i trzymającego się kierunku pracy narodowej, o który nam przedewszystkiem chodzi i który, mimo opozycji żywiołów wywrotowych, prowadzimy, ile nam tylko sił starczy.

**Z Rady Miejskiej.** Prezydjum Rady Miejskiej prosi pp. Radnych i Członków Magistratu o przybycie na posiedzenie Rady Miejskiej do Magistratu we czwartek dnia 16 listopada 1922 r. o godz. 8 wiecz.

**Stow. Młodz. „Spójnia.“** Stow. Stow. Młodzieży Polsk. »Spójnia« obchodzi w niedzielę dn. 19 b, m. uroczystość św. Stanisława Kostki jako Patrona Młodzieży Polskiej. W dniu tym o godz. 9-ej rano odprawioną zostanie uroczysta msza św. na intencję młodzieży w kościele farnym. Kazanie wygłosi sekretarz jeneralny ks. Radomski, podczas Mszy przystąpi wszystka młodzież Stowarzyszenia do Komunji św. Wieczorem zaś o godz. 5-ej urządza »Spójnia« w sali Polonja uroczystą »Akademję« podczas której wygłosi odczyt p. prof. Gołąb z Poznania. Po Akademji odbędzie się przedstawienie p. t. »Tajemnice mszy św.« Szanowną Publ. miasta Włocławka oraz wszyctką młodzież zaprasza się uprzejmie na tą uroczystość.

**Zawody lekko-atletyczne uczniów Gimn. Państw. we Włocławku.** Dnia 12 listopada b. r. odbyły się staraniem oficera instr. P.K.U. Włocławka por. Niklewicza Zawody lekko atletyczne uczniów tut. Gimn. Państw na boisku sportowem 14 pp. Wyniki osiągnięto następujące:

Bieg 100 mtr. 1) Piaszczyński 12·7 s. 2) Karczewski 12·8 s. 3) Szymański. Startowało 5.

Rzut granatem: 1) Karczewski 42·03 mtr. 2) Bednarek 39·55 mtr. 3) Borowicz 38·15 mtr. Startowało 5.

Skok wzwyż z rozbiegu: 1) Karczewski 1·50 mtr. 2) Gliński 1·33 mtr. 3) Barcikowski 1·27 mtr. Startowało 5.

Rzut oszczepem: 1) Dobrowolski 24·85 mtr. 2) Piaszczyński 24·70 mtr. Startowało 2.

Skok w dal z rozbiegu: 1) Karczewski 4·63 mtr. 2) Gliński 4·50 mtr. 3) Barcikowski 4·30 mtr. Startowało 5.

Bieg 400 mtr. 1) Podwójcie 62 s. 2) Hofman, 3) Karczewski. Startowało 5.

Bieg 3000 mtr. 1) Kurowski 11·22·4 min. 2) Dembiński (250 mtr. za pierwszy.) Startowało 2.

Niektóre z osiągniętych wyników były jak na brak treningu ze strony współzawodników bardzo dobre. Do najlepszych zaliczyć należy skok (1·50) bieg 100 mtr. (12·7) oraz bieg 3000 mtr. (11·22·4 m.)

Uniwersalnym atletą okazał się uczeń Karczewski zdobywającz 3 pierwsze 1 drugą i 1 trzecią nagrodę.

Po zawodach odbyło się wręczenie nagród zwycięzcom w żetonach i dyplomach, które dokonał major Kasprzykowski komendant P. K. U. Włocławek.

**Tęsknota monarchistyczna.** Śród głosów wyborczych do Sejmu z powiatu radomskiego znaleziono, miast kartki z numerem listy, kartkę z napisem: »Głos na cysarza«. W Polsce mieliśmy 25 list t. j. 25 partji ale jak widać z powyższego znalazła się jednostka przedstawiająca swą osobą 26 listę monarchistyczną.

**Z T-wa Gimn. „Sokół“.** W środę 15 b. m. na sali gimnastycznej Państw. Gimn. Męskiego odbędą się ćwiczenia gimnastyczne, które prowadzić będzie dr-h naczelnik Skrobański. Zbiórka punktualnie o godz. 7-ej wiecz. Stawiennictwo czynnych drhów obowiązkowe.

**Nowy hotel.** W naszym mieście zawiązał się komitet, który wziął sobie za zadanie pobudowania wielkiego hotelu z salą koncertową i ze wszelkiemi wygodami na wzór wzororych hoteli w wielkich miastach. Roboty nad budową mają się rozpocząć z wczesną wiosną.

**Dola urzędnicza.** Wskutek niebywałego wzrostu drożyzny, która przybrała w ostatnich czasach formy katastrofalne, urzędnicy państwowi pomimo, że otrzymali na listopad pensję podwyższoną o 50 proc. obliczają swe zasoby tylko na przeciąg 1—2 tygodni, poczem staje przed nimi widmo głodu i troska skąd wziąć pieniędzy na wyżywienie nieraz licznej rodziny.

Z tego powodu śród organizacji urzędniczych odbywa się wymiana zdań o konieczności wszczęcia akcji zbiorowej dla uzyskania pomocy od rządu.

**Jarmark.** 21 listopada odbędzie się jarmark w Nieszawie.

**Pożar.** Dn. 13 listopada o godz. 9-ej wieczorem zaalarmowano straż ogniową i wezwano do fabryki cykorji Bohma, gdzie w czerpaczu skutkiem zagrzania się rur zapalił się pył cykorniany. Straż pod kierownictwem naczelnika, p. Bojańczyka, przybyła w porę i nie dopuściła do rozszerzenia się pożaru. Przy wypadku był obecny nadkomisarz policji, p. Mićiński ze swoim pomocnikiem p. Siwoniem. Napływ gawiedzi powstrzymywała policja piesza i konna. Wypadek ten nie spowodował żadnej przerwy w pracy.

**Zasiłki dla Straży Ogniowych.** W dalszym ciągu Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych przyznała zasiłki dla straży ogniowych: 1) w Zaborowie Nowym, pow. Gostyńskiego Mk. 250.000 na kupno narzędzi pożarniczych i 2) w Bilchowie, pow. Płocki Mk. 100.000 na uzbrojenie strażaków.

**Pożary.** We wsi Kotliska Małe, gm. Krzyżanówek, pow. Kutnowskiego spłonęły dwie zagrody włościańskie należące do Grzegorza Wojciechowskiego i Antoniego Wyrębowskiego.

— We wsi Sęczkowo, gm. Osięciny, pow. Nieszawskiego spłonęły dwa gospodarstwa należące do Ignacego Mętlewicza i Marcina Szajerskiego. Straty kilkunastu miljonowe.

— Za spalony kościół klasztorny w Brześciu Kujawskim Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych wypłaca odszkodowanie w sumie Mk. 4.860.625. Przez niedbalstwo dozorów kościelnych, niemal wszystkie kościoły są b. nisko ubezpieczone: budynki przeważnie w sumie przymusowej, a urządzenie wewnętrzne wcale. Z tego powodu w Brześciu Kujawskim odszkodowanie pogorzelowe zamiast przypuszczalnie 40 miljonów, wynosi zaledwie niespełna 5.000.000 mk.

— Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych została upoważniona do rozprzedaży Pożyczki Złotej i czynności te załatwia od 8-ej rano do 3-ej p. p. Biuro mieści się przy ulicy 3-go Maja Nr. 14.

**Bieg pociągów będzie przyśpieszony.** W ostatnich dniach odbyła się w departamencie ruchu kolejowego konferencja w sprawie przyśpieszona biegu pociągów osobowych i pośpiesznych w obrębie całego państwa. Wszystkie wypracowane w tej sprawie postanowienia posłużą jako dane dla mającej się odbyć w najbliższym czasie konferencji w Lucernie, mającej na celu wypracowanie międzynarodowego rozkładu jazd kolejowych. W związku z tem przeprowadza się w Warszawie badania w tej sprawie z całą drobiazgowością. Główną przeszkodą jednakże w rozwinięciu odpowiedniej szybkości na kolejach naszych są mosty prowizoryczne i wadliwe.

**Co podrożało urzędowo od 1 listopada?** Listopad przyniósł nam cały szereg »niespodzianek« w postaci podwyższonych opłat skarbowych. 2 dn. 1 listopada podrożała »urzędowo« taryfa osobowa na kolejach o 100% towarowa o 50% opłaty za przewóz bagażu do 450 mk. 10 klgr. i kilometr. Papierosy podrożały wskutek podniesienia akcyz 50% wino musujące winogronowe o 50% na butelce, owocowe o 25%, papier gazetowy o 50%. Prócz powyższych zwyżek »urzędowych« płacimy od pierwszego znacznie wyższe ceny za wszystkie artykuły pierwszej potrzeby w handlu prywatnym. Tak, jednem słowem: listopad miły, bardzo miły miesiąc.

**Wzrost cen na skóry.** Od szeregu miesięcy stale wzrastają ceny na skórę podeszwową. Ostatnia cena doszła do 7000 mk. za funt. I nikt nie widzi środków zaradczych przeciw stale wzrastającej drożyźnie. Szkoda że zbliża się zima, bo jak nas informują zawiązało się w naszem mieście kółko pań, które, chcąc zapobiedz drożyźnie obuwia postanowiło ze zbliżeniem się ciepłej pory wprowadzić modę nagiej nóżki. Zapewne wyglądać będą panie bardzo estetycznie wobec długich sukien, a szczególną pociechę z tego postanowienia będą mieć mężowie urzędnicy.

**Za agitację wyborczą.** Za agitację w czasie wyborów do Senatu na sali Mąkabi władze policyjne pociągnęły do odpowiedzialności 3 osoby.

**Zginął bez wieści.** Od kilku dni przepadł bez wieści Tomasz Kolęnda zam. przy pl. Dąbrowskiego. Zaginiony pozostawił żonę i czworo dzieci.

**Pochylony komin.** Komin żelazny przy elektrowni miejskiej pochylił się. Przyczyną tego, jak nas informują, jest brak skutecznej konserwacji ze strony elektrowni.

**Znalezione niemowlę** Dnia 13 listopada znaleziono w korytarzu Magistratu 6 miesięcznego chłopczyka. Podrzutkiem zaopiekował się Magistrat, wysyłając dziecię do domu podrzutków w Warszawie. Powiadomione władze policyjne o powyższem zajęły się wykryciem bezserdecznej matki.

**Z targu.** Na targu 14 listopada notowano następujące ceny za: korzec żyta 26.000 mk., korzec pszenicy 47—48.000 mk., korzec jęczmienia 23—24.000 mk., korzec owsa 22.000 mk., korzec tatarki 23—24.000 mk., korzec kartofli 3500—4000 mk., funt masła 1500 mk., mendel jaj 1300 mk., jarzyny i owoce utrzymały się w dawnej cenie.

**Kradzież.** Dnia 13 listopada skradziono z mieszkania Podolszańskiego przy ul. Szpichlernej nr. 16 garderobę i żeton złoty wartości 170.000 mk.

**Zaginiony.** W końcu zeszłego miesiąca wyjechał z Włocławka 20 letni Czesław Kurowski z towarem do Peplina i dotychczas nie wrócił. Ktokolwiek by coś wiedział o zaginionym proszony jest o powiadomienie ojca zam. na ul. Stodólnej № 62.

## KRONIKA POLICYJNA.

**Zatrzymany z łupem.** Na targu przy pl. Dąbrowskiego zatrzymano ze skradzionemi rzeczami u Jeżyńskiego przy ul. Długiej 11, złodzieja Misiaka Dydaka. Rzeczy zwrócono prawemu właścicielowi.

**Pociągnięci do odpowiedzialności.** Abrama Zamera zam. przy ul. Wienieckiej pociągnięto do odpowiedzialności karnej za wykup zboża na szosie.

— Za puszczanie kozy samopas i uszkodzenie plantacji i drzewek pociągnięto do odpowiedzialności karnej Marję Nowakowską.

— Jargel Jan pociągnięty został do odpowiedzialności karnej za zakłócenie spokoju publicznego.

**Zatrzymanie.** Webera Wintala zatrzymano z deskami które skradł na tartaku Zausznicy.

# TELEGRAMY.

### Proces posła komunistycznego z Warszawy.

LWÓW (PAT.). W dniu 22 b. m. lub 26 odbędzie się rozprawa przeciwko 39 komunistom oskarżonym o zdradę stanu. Na czele tych oskarżonych stoi Stefan Królikowski, wybrany obecnie posłem z m. Warszawy.

### Proces Fedaka.

LWÓW (PAT) Podczas dzisiejszej rozprawy przeciwko Fedakowi odczytano pytania, które mają być postawione sędziom przysięgłym. Pytań tych jest 45. W sprawie tych pytań zabrał głos obrońca dr. Głuszkiewicz, proponując wprowadzenie pewnych poprawek oraz postawienie pytań dodatkowych. Trybunał poweźmie decyzję w tej sprawie w poniedziałek, do którego to dnia rozprawę odłożono. Tegoż dnia zabierze głos prokurator, a następnie obrońcy. Wyrok spodziewany jest we wtorek lub środę.



### Gdańsk a Polska.
#### Krzyżackie krzyki.

GDAŃSK, 13, XI. Zarządzenia Rządu Polskiego, spowodowane nieustannem szykanowaniem i dręczeniem ludności polskiej w Gdańsku, spotkały się, jak było do przewidzenia z gwałtownymi i nieobliczalnymi atakami niemieckiej prasy gdańskiej. Stukrotne podwyższenie opłat wizowych za przejazd przez terytorjum polskie do Niemiec, określa prasa niemiecka, jako próbę »udławienia« Gdańska i wyraz polityki gwałtu. Prasa wzywa od omijania drogi lądowej i korzystania z drogi morskiej.

W podobny sposób omawiają pisma niemieckie zakaz przyjmowania bonów gdańskich, przez urzędy kolejowe, jak również wprowadzenie statystyki towarowej na granicy polsko-gdańskiej, której Senat, wbrew zobowiązaniom, w rozmiarach wymaganych przez Polskę przeprowadzać nie chce.

Mimo tych krzyków krzyżackich, wszystko jednak wskazuje na to, że Rząd Polski zdecydowany jest prowadzić nadal swą akcję z całą stanowczością.

### Katastrofa na kolejce Wilanowskiej.

Wczoraj, o godz. 10 przed południem, pociąg kolejki wilanowskiej Nr. 1, idący z Warszawy do Piaseczna, na 17 kilometrze wykoleił się. Parowóz wywrócił się w jedną stronę, w stronę zaś przeciwną 2 pierwsze wagony.

Przyczyny wypadku nie ustalono.

Ranni zostali: Jan Siemieńczuk, maszynista (Sandomierska 4), pomocnik maszynisty, Stanisław Owczarek (Nabielska 24), pasażerowie: Wacław Różewicz (Mokotowska 45) i Jan Kasina, dozorca kolejowy (Belwederska 3).

Rannym udzielił pomocy lekarz miejscowy.

## RYNEK PIENIĘŻNY.

Usposobienie dla walut zagranicznych bez zasadniczych zmian.

| | gotówka |
|---|---|
| New-York | 16.500 - 16.100 - 15.975 |
| Paryż | 1.030 |
| Holandja | 6.00 |
| | **czeki** |
| Belgja | 960 — 930 |
| Berlin | 2.00 — 1.95 |
| Gdańsk | 2.00 — 1.98 |
| Londyn | 71.900 — 71.900 — 72.700 |
| New-York | 18.400 — 16.100 |
| Paryż | 1.030 — 1.045 |
| Praga | 517.50 |
| Szwajcarja | 2.965 — 2.957 |
| Wiedeń | 22.50 — 21.50 |
| Włochy | 705 — 700 |

### Posiedzenie głównej komisji.

(Pat.) Wczoraj o godz. 9 i pół rano gen. komisarz wyborczy p. Bresiewicz zwołał posiedzenie generalnej komisji wyborczej celem ustalenia wyniku wyborów. Na podstawie zaciągniętych informacji stwierdzamy, że z ogólnej liczby 64 okręgów wyborczych, nadesłane zostały już protokuły z 36 okręgów, czyli, do godz. 15 i pół dnia dzisiejszego, brakuje jeszcze protokułów z 28 okręgów.

### Niemcy mają dość żydów.

KATOWICE, Pat. Wczoraj w Bytomiu około godziny 11-ej, tłum pod przywództwem bojówki niemieckiej t. zw. »Knippel-kunze«, napadł na przechodzących żydów i na kawiarnie, gdzie przesiadywali paskarze.

WIEDEŃ (AW.) „Neue Freie Presse“ donosi z Wrocławia: 10 b. m. wieczorem. po ukończeniu zgromadzenia stronnictwa narodowo-socjalnego, doszło w Bytomiu do wykroczeń antysemickich. W kilkunastu kawiarniach pobito dotkliwie szereg żydów. Policja przez długi czas usiłowała bezskutecznie przywrócić spokój.

## Objaśnienia do tablicy: Biuletyn Stacji Meteorologicznej.

Na tablicy, zawieszonej na gmachu Magistratu, są zapisywane dwa razy dziennie spostrzeżenia dotyczące pogody. Spostrzeżenia pisze się raz o godzinie 8-ej rano dla godzin 21 (9 wieczorem) wczoraj i 7-ej dzisiejszego dnia i drugi raz o godz. 2-ej dla godziny 13-ej (1 popołudniu).

Pod napisem »ciśnienie 700+« i niżej pod tą liczbą wypisanych w kolumnie cyfr rozumieć należy ciśnienie powietrza unoszącego się nad nami. Stały spadek tych liczb nap. 755·7; 751,7; 745,1 uprzedza nas o zbliżającym się deszczu lub śniegu, zaś wzrastanie tych liczb o nadchodzącej pogodzie.

Napis »opad« oznacza, ile milimetrów grubości posiada ta warstwa wody, która pokryła teren m. Włocławka podczas doby ubiegłej. Rodzaje opadu zapisujemy przez znaki: dla deszczu ●, śniegu ✱, gradu ▲, krup △. Zjawiska przez znaki: |__| dla szronu, \/ dla sadzi, ∞ dla gołoledzi, ⌒ dla rosy, ≡ dla mgły, ℞ dla burzy bliskiej, ⊤ dla burzy dalekiej, ≤ błyskawic bez grzmotów, ⌒ tęczy, ┼→ zawiei śnieżnej, ⊞ pokrywy śnieżnej i ↗ wichru.

Napis »zachmurzenie« oznacza, jaka część nieba jest pokryta chmurami. Zachmurzenie całego nieba oznaczamy liczbą 10, połowy nieba 5, czyste niebo oznaczamy 0. Gdy słońce świeci, a chmury zakrywają nap. połowę nieba, zapisujemy 5⊙. Znak ⊙ wskazuje słońce.

Napis „temperatura« oznacza, ile stopni podług termometru Celzjusza było w czasie spostrzeżenia; + oznacza ciepło, — mróz, nap. +10° (dziesięć stopni ciepła), — 10° (dziesięć stopni mrozu.

Napis »kierunek i prędkość wiatru w mtr./sek.« wskazuje, skąd wiatr wieje. Przez literę N zaznaczany wiater północny, S południowy, E wschodni, W zachodni, NE północno-wschodni, SW południowo-zachodni i t. p.

Wiatr wschodni jest suchy i pogodny, zachodni wilgotny, ddżysty powodujący opady. Prędkość wiatru oznaczamy w metrach, przybyłych na sekundę.

Napis »wilgotność %« oznacza ile procent stanowi ta para wodna, która znajduje się w powietrzu, względem tej ilości pary wodnej, którąby nasycała powietrze przy dawnej temperaturze.

## Różne.

### Bolszewicka wieża Babel.

W chwili, gdy całe prowincje rosyjskie wymierają z głodu, a więzienia moskiewskie i petersburskie tak przepełnione są przez więźniów »politycznych, że okazuje się potrzeba wysyłania tych nieszczęśliwych do specjalnie urządzonych obozów koncentracyjnych w tundrach archangielskich, aby tam prędzej powymierali — komisarze bolszewiccy, zupełnie, jak owe małpy z »Księgi Dżungli« Kiplinga — nie przestają śpiewać o swej wielkości i chwale.

Wyrazem zaś tej wielkości ma być — jak donoszą moskiewskie »Izwiestia«—olbrzymi «pałac pracy», którego projekt przedstawił przewodniczący sowietu moskiewskiego, towarzysz Kamieniew-Rosenfeld, na jednem z ostatnich posiedzeń tego sowietu, a na który sowiet moskiewski ma asygnować nie mniej niż czternaście miljonów rubli złotych.

Pałac ma stanąć w samem sercu Moskwy i obejmować salę na 8.000 osób, tudzież cztery sale pomniejsze, ukoronowany zaś ma być przez wieżę tak wysoką, aby przewyższała wszystkie wieże, istniejące na świecie. Szkic projektu tego gmachu opracował architekt moskiewski, Szczuczew, co do ostatecznych jednak planów, to bolszewicy zamierzają ogłosić konkurs międzynarodowy.

Według projektu Szczuczewa, gmach zajmie przestrzeń 216 000 stóp kwadratowych, dla pozyskania tej przestrzeni w środku Moskwy ma być zburzony hotel „Continental", restauracja Tenstowa i sześć bloków kamienic, a ponieważ budowa gmachu ma się rozpocząć na wiosnę r. p., burzenie więc wskazanych domów rozpocznie się już w najbliższym czasie.

Wiadomość powyższą korespondent londyńskiego »Timesa« zaopatruje w dowcipną uwagę, że nie ulega wątpliwości — na podstawie doświadczeń dotychczasowych — iż bolszewicy skutecznie wypełnią pierwszą część swego programu, mianowicie zburzą istotnie domy, stojące na miejscu, w którem ma stanąć gmach wymarzony przez tow. Rosenfelda.



W dn. 12 b. m. przy głosowaniu na kandydatów do Senatu w obwodzie XII Kapitulna 31 o godz. 11 przed południem zachowałem się nieprzyzwoicie, grubiańsko i obraziłem przewodniczącego p. Władysława Andrzejewskiego oraz członków komisji pp. Jabłońskiego, Tęsiorowskiego i Walęsę, za co uroczyście przepraszam najmocniej, wszystkich tych Panów, uznaję swą winę i na znak żalu składam na ręce p. przewodniczącego sumę 50.000 mk. na cel jaki komisja obwodowa przeznaczy.

**Ignacy Switkiewicz.**

## OFIARY.

Złożono w Administracji Słowa Kuj.

**Na kościół św. Stanisława.**

Zamiast wieńca na grób stryja swego ś. p. Szymona Górnikiewicza, p. Kazimiera Popławska mk. 15.000, (piętnaście tysięcy).

**Na Dom Harcerski**

Z okazji imienin d-hny. komendantki III ej drużyny Stanisławy Kujawy, III cia drużyna mk. 3600.

**Na Krucyfiks Tumski.**

P. A. Morawska mk. 2000.



## OGŁOSZENIA DROBNE.

Buchalter bilansista. rutynowany z długoletnią praktyką potrzebny od zaraz. Oferenci łaskawie raczą zgłosić się do firmy Jan Klabecki Włocławek.

**Dom. Śmiłowice** ma na sprzedaż kilka tysięcy 7 letnich klonów, lip i jesionów. Wiadomość: Śmiłowice, poczta Czerniewice.

Konstanty Koralewski zgubił kartę powołania wydaną przez P. K. U. Włocławek.

Lekki powozik kryty skórą do sprzedania. Wiadomość szpital wojskowy porucznik Welcel.

Magaz. mebli T. Dzięciołowski we Włocławku, ul. Cyganka Nr. 11 w podwórzu.

Mieszkanie w Płocku ustąpię za mieszkanie we Włocławku, składające się z 2 lub 3 pokoi kuchnię. Informacji zasięgnąć Maślana 1. p. Jakubowski.

**Stołowania** codziennego (bez mieszkania) przy solidnej i inteligentnej rodzinie chrześcijańskiej, poszukuje od zaraz kawaler na odpowiedniem stanowisku. Łaskawe oferty dla „Poszukującego stołowania" przyjmuje Administracja „Słowa Kujawskiego".

Skradziono mi porfel płócienny zawierający kartę bezterminowego urlopu, książkę legitymacyjną, dowód osobisty z fotografią. Władysława Brzezińskiego proszę o zwrócenie policji.

Willa murowana o 16 pokojach na przedmieściu, 4 morgi ogrodu owocowego, wodociągi, elektryczność. Cena 22 mil. mkp. Zamcza 4 m. 3.

Zgubiono paszport na imię Władysława Grzanki. Łaskawy znalazca zechce oddać do policji.

Znajdując się w krytycznem położeniu mieszkaniowym, poszukuję takowego, któreby się składało z dwóch pokoi i kuchni, wzamian oddam oprócz czynszu rocznego nową maszynę nożną krawiecką „Singera". Aleksander Sidor chorąży 14 p.łp. Ul. Żytnia Nr. 76.

Zgubiono tymczasowe zaświadczenie demobilizacyjne na imię Pinkusa Nasielskiego. Łaskawy znalazca zechce oddać do policji.

Zgubiono kartę odroczenia Stefana Radzikowskiego. Znalazca zechce oddać do policji.

2 wałachy skarogniade półkrwi czteroletnie dobrej miary, zdatne do każdego użytku i dwie kucki do sprzedania. Siewiersk p. Czerniewice.

22 włóki ziemi pszenno-buraczanej, budynki murowane, dom mieszkalny o 10 pokojach, inwentarz żywy i martwy kompletny. Cena 240 mil. mkp. Zamcza 4 m. 3.

19 mórg ziemi pszenno-buraczanej w tym 2 morgi łąki z torfem, 4 morgi ogrodu owocowego, 1 morga truskawek, 35 uli pszczół, staw zarybiony, budynki murowane, dom mieszkalny o 4 pokojach i kuchni. 2 konie, 8 krów, 2 świnie, ptactwo. Maszyny rolnicze kompletne, 6 kilm. od miasta, 3 kilm. od szosy. Cena 20 mil. mkp. Zamcza 4 m. 3.

## ROZKŁAD JAZDY KOLEJĄ

**OBOWIĄZUJĄCY OD DNIA 1-go CZERWCA**

### Z WŁOCŁAWKA ODCHODZĄ:

**do Gdańska:**

| | | |
|---|---|---|
| osobowy warszawski | o godz. | 12.16 |
| kurjer bukaresztеński | „ „ | 14.03 |
| kurjer warszawski | „ „ | 2.47 |

**do Poznania:**

| | | |
|---|---|---|
| kurjer warszawski . . | o godz. | 3.25 |
| osobowy „ . . | „ „ | 5.19 |

**do Bydgoszczy:**

| | | |
|---|---|---|
| osobowy warszawski | o godz. | 22.19 |

**do Warszawy:**

| | | |
|---|---|---|
| osobowy poznański . . | o godz. | 1.54 |
| kurjer gdański . . . | „ „ | 3.54 |
| kurjer poznański . . | „ „ | 4.28 |
| osobowy bydgoski . . | „ „ | 7.41 |
| osobowy gdański . . | „ „ | 16.27 |

**do Warszawy, Lwowa i Bukaresztu:**

| | | |
|---|---|---|
| kurjer gdański . . . | o godz. | 14.05. |

## OD WYDAWNICTWA

*Stosownie do uchwały Związku wydawców pism codziennych wszelkiego rodzaju nadesłane zapowiedzi, wzmianki, komunikaty i okólniki bądź to prywatnych, bądź komunalnych i rządowych instytucji, tyczące się zebrań, odczytów, i koncertów, rozporządzeń itp. będą umieszczane po uprzedniem opłaceniu należności w administracji dziennika. W przeciwnym razie bez opłaty nie będą umieszczane.*